

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

27 april 2009

WETSONTWERP
tot wijziging van het Wetboek van de
inkomstenbelastingen 1992 inzake de
belastingaangiften

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Memorie van toelichting	4
3. Voorontwerp	7
4. Advies van de Raad van State	9
5. Wetsontwerp	22
6. Bijlage	24

**DE SPOEDBEHANDELING WORDT DOOR DE REGERING GEVRAAGD
OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 80 VAN DE GRONDWET.**

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

27 avril 2009

PROJET DE LOI
modifiant le Code des impôts sur les revenus
1992 en ce qui concerne les déclarations
aux impôts

SOMMAIRE

1. Résumé.	3
2. Exposé des motifs.	4
3. Avant-projet.	7
4. Avis du Conseil d'État	9
5. Projet de loi	22
6. Annexe	24

**LE GOUVERNEMENT DEMANDE L'URGENCE CONFORMÉMENT À
L'ARTICLE 80 DE LA CONSTITUTION.**

De Regering heeft dit wetsontwerp op 27 april 2009 ingediend.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 29 april 2009 door de Kamer ontvangen.

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 27 avril 2009.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 29 avril 2009.

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000:	Parlementair document van de 52 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA:	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV:	Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV:	Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV:	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen) (PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN:	Plenum
COM:	Commissievergadering
MOT:	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000:	Document parlementaire de la 52 ^{ème} législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA:	Questions et Réponses écrites
CRIV:	Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV:	Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV:	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes) (PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN:	Séance plénière
COM:	Réunion de commission
MOT:	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

SAMENVATTING

Dit wetsontwerp beoogt de wijziging van de artikelen 305, 4de lid; 307, § 4; 308, § 1; 314bis en 353, 1ste lid van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992.

Deze wetswijzigingen zijn noodzakelijk als gevolg van de invoering van het Corporate Scanning System (CSS): nieuw generiek basisplatform dat niet alleen documenten zal verwerken die nu al door de scanningcentra worden behandeld, maar dat eveneens als 'centraal systeem' op termijn alle documenten voor elke entiteit zal kunnen verwerken en toevoegen aan het enig dossier van de belastingplichtige.

Vanaf aanslagjaar 2009, wordt aan de belastingplichtigen gevraagd om hun aangifte in de personenbelasting en de bijlagen bij die aangifte rechtstreeks naar de nationale scanningcentra van Gent of Namen te sturen. Voortaan, zullen zowel de ingescande aangifte als de ingescande bijlagen dezelfde bewijskracht hebben als de papieren aangifte en bijlagen.

RÉSUMÉ

Cet avant-projet de loi vise à adapter les articles 305, alinéa 4; 307, § 4; 308, § 1; 314bis ainsi que l'article 353, alinéa 1er du Code des Impôts sur les revenus 1992.

Ces modifications légales sont nécessaires suite à l'introduction du Corporate Scanning System (CSS): il s'agit d'une nouvelle plateforme de base destinée à traiter non seulement les documents actuellement déjà traités par les centres de scanning, mais également, en tant que «système central», tous les documents pour chaque entité et ajouter ceux-ci au dossier unique du contribuable concerné.

A partir de l'exercice d'imposition 2009, il est demandé aux contribuables d'envoyer directement leur déclaration à l'impôt des personnes physiques ainsi que les documents et pièces justificatives de cette dernière aux centres de scanning nationaux de Gand ou de Namur. Désormais, tant la déclaration scannée que les annexes scannées auront la même force probante que la déclaration et les annexes papier.

MEMORIE VAN TOELICHTING

Inleiding

De doelstellingen inzake administratieve vereenvoudiging die worden nagestreefd binnen de FOD Financiën worden voortgezet. Ze omvatten een toenemend gebruik van nieuwe technologieën inzake elektronische uitwisseling, weergave en bewaring van documenten ten gunste van de burgers en de belastingdiensten.

Die doelstellingen hebben zich inzonderheid vertaald in de mogelijkheid voor de belastingplichtige om de aangifte in de personenbelasting langs elektronische weg in te dienen volgens het systeem «*Tax on web*».

Als gevolg van de invoering van het *Corporate Scanning System* (CSS) wordt vanaf aanslagjaar 2009 aan de belastingplichtigen gevraagd om hun aangifte in de personenbelasting rechtstreeks naar de nationale scanningcentra van Gent of Namen te sturen.

Het *Corporate Scanning System* is een basisplatform, dat als «centraal systeem», alle documenten voor elke entiteit zal kunnen verwerken en toevoegen aan het enig dossier van de betreffende belastingplichtige. Ook de bijlagen die de belastingplichtige bij zijn aangifte voegt zullen worden ingescand.

Deze nieuwe procedure maakt een doorgedreven centralisatie alsook een rationalisering van de kosten mogelijk. Tot vandaag openen de fiscale ambtenaren immers elke enveloppe met daarin de aangifte en de bijlagen en bereiden ze hun zendingen manueel voor om ze, voor het einde van elk burgerlijk jaar naar de scanningcentra van Gent of Namen te sturen door middel van Taxipost. Omdat de gebruikte informaticatechnologie het tot nu toe nog niet toeliet om de grote hoeveelheid van bijlagen in te scannen werden deze bijgehouden op de taxatiedienst. De nieuwe procedure zal dus een vermindering van langdradige handelingen alsook een aanzienlijke tijds-winst voor de fiscale ambtenaren tot gevolg hebben. Alzo zullen ze voortaan meer tijd hebben om zich te wijden aan hun specifieke fiscale taken.

TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1, 2, 3, 4 en 6

Aangezien de belastingplichtigen niet langer hun aangiften in de personenbelasting moeten laten toekomen op de aanslagdienst waaronder zij ressorteren maar rechtstreeks naar de nationale scanningcentra

EXPOSE DES MOTIFS

Introduction

Les objectifs en matière de simplification administrative se poursuivent au sein du SPF Finances. Ils impliquent une utilisation accrue au profit des citoyens et des services fiscaux des nouvelles technologies en matière de communication électronique, de reproduction et de conservation.

Ces objectifs se sont traduits notamment par la possibilité pour le contribuable de transmettre le formule de déclaration à l'impôt des personnes physiques par la voie électronique selon le système dit «*Tax on web*».

Suite à l'introduction du *Corporate Scanning System* (CSS), il est demandé aux contribuables, à partir de l'exercice d'imposition 2009, d'envoyer directement leurs déclarations à l'impôt des personnes physiques aux centres de scanning nationaux de Gand ou de Namur.

Le *Corporate Scanning System* est une plateforme de base qui va, en tant que «système central», s'occuper de traiter tous les documents pour chaque entité et ajouter ceux-ci dans le dossier unique du contribuable concerné. Les annexes que le contribuable joint à sa déclaration seront également scannées.

Cette nouvelle procédure permettra d'imposer une centralisation ainsi qu'une rationalisation des coûts. En effet, jusqu'à aujourd'hui, les fonctionnaires fiscaux ouvrent chaque enveloppe comprenant la déclaration et ses annexes papier et préparent leurs envois manuellement afin de les envoyer, avant la fin de chaque année civile, aux centres de scanning de Gand ou de Namur par le biais de Taxipost. Les annexes étaient jusqu'à présent conservées par les bureaux de taxation dès lors que la technologie informatique utilisée ne permettait jusqu'alors pas encore leur scannage en masse. La nouvelle procédure aura dès lors pour conséquence une diminution des manipulations fastidieuses ainsi qu'un gain de temps considérable pour les fonctionnaires fiscaux. Ainsi, ils auront désormais plus de temps à consacrer aux tâches proprement fiscales.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Articles 1er, 2, 3, 4, et 6

Dès lors que les contribuables ne doivent plus envoyer leurs déclarations à l'impôt des personnes physiques au service de taxation dont ils dépendent mais directement aux centres de scanning nationaux

van Gent of Namen moeten sturen worden de artikelen 305, vierde lid, 307, § 4, 308, § 1, en 353, eerste lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (WIB 92) aangepast.

Artikel 5

Dankzij de evolutie van de informatica- technologie van de FOD Financiën, zullen vanaf aanslagjaar 2009 niet enkel de aangiften in de personenbelasting worden gescand maar ook de bijlagen bij die aangifte. Het huidige artikel 314*bis*, WIB 92 beoogt de aangifte die door de administratie wordt geregistreerd, bewaard of weergegeven, en geeft haar dezelfde bewijskracht als de papieren aangifte. Om toe te laten dat de ingescande bijlagen dezelfde bewijskracht hebben als de papieren bijlagen wordt artikel 314*bis*, WIB 92 aangepast.

De voorgestelde tekst is geïnspireerd door die van artikel 53*octies*, § 3, van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde (Btw-Wetboek) ingevoegd door de wet van 5 september 2001 om inzake belasting op de toegevoegde waarde bewijskracht toe te kennen aan gegevens uit aangiften en aan inlichtingen versterkt door belastingplichtige.

Teneinde te antwoorden op de opmerkingen van de Raad van State in zijn advies 46.240/2 van 24 maart 2009 past het eerst te verduidelijken dat artikel 53*octies*, § 3, van het Btw-Wetboek waarvan de inhoud identiek is aan die van artikel 314*bis*, WIB 92, tot op heden geen enkel noemenswaardig praktisch probleem heeft opgeleverd en dit zowel op het vlak van de veiligheid van het gebruikte scanningsysteem als op het vlak van de juridische gevolgen.

De rechtszekerheid van de belastingplichtige is veiliggesteld aangezien het gedigitaliseerde document volledig conform is aan het overhandigde document. De gescande documenten (aangiften, bijlagen,...), gedigitaliseerd in pdf-formaat, zijn beveiligd en gehandtekend door middel van een gedigitaliseerde handtekening. Dit wil zeggen dat er geen enkele wijziging kan worden aangebracht zonder eerst de handtekening te «kraken». Alzo wordt de onomkeerbaarheid van de gescande gegevens alsook de authenticiteit volledig gewaarborgd.

Wat de bewaring van de gedigitaliseerde documenten betreft, zullen deze nog een bepaalde tijd worden bijgehouden en zullen zij in een specifieke database beschikbaar blijven voor elke persoon die gerechtigd is om deze documenten te consulteren (taxatiekantoor, geschillen,...)

de Gand ou de Namur, les articles 305, alinéa 4, 307, § 4, 308, § 1er, et 353, alinéa 1er, du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR 92) ont été adaptés.

Article 5

A partir de l'exercice d'imposition 2009, grâce à l'évolution de la technologie informatique du SPF Finances, non seulement les déclarations à l'impôt des personnes physiques mais également toutes les annexes et pièces justificatives à ces déclarations seront scannées. L'actuel article 314*bis*, CIR 92 vise la déclaration qui est enregistrée, conservée ou reproduite par l'administration et lui donne la même force probante que celle attribuée à la déclaration papier. Afin de permettre que les annexes scannées aient la même force probante que les annexes papier, l'article 314*bis*, CIR 92 a été adapté.

Le texte proposé est inspiré de l'article 53*octies*, § 3, du Code de la taxe sur la valeur ajoutée (Code TVA), introduit par la loi du 5 septembre 2001 en vue d'accorder force probante aux données des déclarations et des renseignements fournis par l'assujéti en matière de taxe sur la valeur ajoutée.

Afin de répondre aux observations faites par le Conseil d'Etat dans son avis 46.240/2 du 24 mars 2009, il convient tout d'abord de préciser que l'article 53*octies*, § 3, du Code TVA, dont la teneur est identique à celle de l'article 314*bis*, CIR 92, n'a, à ce jour, causé aucun problème notable d'application, tant au niveau de la sécurité juridique du procédé de scannage utilisé que de ses implications juridiques.

La sécurité juridique du contribuable est garantie par le processus de numérisation mis en place puisqu'il conduit à établir un document numérisé tout à fait conforme au document remis. Les documents scannés (déclarations, annexes,...), numérisés en format pdf, sont «scellés» et signés au moyen d'une signature digitale. Cela signifie qu'aucune modification ne peut leur être apportée sans devoir «craquer» la signature. L'irréversibilité des données scannées est donc ainsi totalement garantie ainsi que l'authenticité d'origine.

Quant à la conservation des documents numériques, ceux-ci seront conservés le temps nécessaire et resteront disponibles dans une base de données spécifique pour toute personne habilitée à les consulter (service de taxation, du contentieux,...).

Daar de bedoelde maatregel immers vaststelt dat het niet meer nodig zal zijn om te verwijzen naar welk origineel document ook ter beoordeling van de bewijskracht van de gescande bijlagen, is voortaan de vernietiging van de papieren documenten mogelijk wat ook de problemen van archivering in grote mate zal oplossen.

Hoe dan ook, door de bedoelde wetswijziging heeft het gescande document dezelfde waarde als het oorspronkelijke. Hierdoor zal de belastingplichtige voortaan in dezelfde mate gebonden zijn tegenover de administratie door de gegevens die voorkomen in een gedigitaliseerde aangifte en in gedigitaliseerde documenten als hij dat is met betrekking tot dezelfde gegevens in de papieren versie.

Artikel 7

Deze wet treedt in werking vanaf aanslagjaar 2009.

De vice-eerste minister en minister van Financiën

Didier REYNDEERS

Aussi, dès lors que la mesure envisagée établit qu'il n'y aura plus lieu de se référer à un quelconque document original comme critère de référence pour apprécier la force probante des documents scannés, la destruction des documents papier est désormais possible ce qui résoudra en grande partie les problèmes d'archivage.

Par la modification légale envisagée, le document scanné acquiert la même valeur que celle qu'il avait à l'origine. Le contribuable sera désormais lié de la même façon vis-à-vis de l'administration par les données reprises dans une déclaration et des documents digitalisés que lorsque ces mêmes renseignements sont repris dans la version papier.

Article 7

La présente loi entre en vigueur à partir de l'exercice d'imposition 2009.

Le vice-premier ministre et ministre des Finances

Didier REYNDEERS

VOORONTWERP VAN WET**Onderworpen aan het advies van de Raad van State****Voorontwerp van wet houdende wijzigingen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 inzake de aangifte personenbelasting****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

In artikel 305, vierde lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 worden de woorden «de dienst waar zij moeten worden ingeleverd» vervangen door de woorden «de aanslagdienst waaronder zij ressorteren».

Art. 3

Artikel 307, § 4 van het zelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«De aangifte moet worden teruggezonden of afgegeven aan de dienst die op het formulier is vermeld. De aangifte in de personenbelasting moet worden teruggezonden aan de dienst die op het formulier is vermeld.»

Art. 4

In artikel 308, § 1 van het zelfde Wetboek worden de woorden «de betrokken dienst» vervangen door de woorden «de dienst die op het formulier is vermeld».

Art. 5

Artikel 314*bis* van het zelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 314*bis*. De door de belastingplichtigen ingediende aangiften bedoeld in de afdelingen I en II van dit hoofdstuk, alsook de hierbij gevoegde documenten en verantwoordingsstukken, die door de administratie die bevoegd is voor de vestiging van de inkomstenbelastingen, fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.»

AVANT-PROJET DE LOI**Soumis à l'avis du Conseil d'État****Avant-projet de loi modifiant le Code des Impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne la déclaration à l'Impôt des personnes physiques****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

Dans l'article 305, alinéa 4, du Code des impôts sur les revenus 1992, les mots «auquel elle doit être remise» sont remplacés par les mots «de taxation compétent».

Art. 3

L'article 307, § 4, du même Code, est remplacé par ce qui suit:

«La déclaration doit être envoyée ou remise au service indiqué sur la formule. La déclaration à l'impôt des personnes physiques ne peut qu' être envoyée au service indiqué sur la formule.»

Art. 4

Dans l'article 308, § 1er, du même Code, les mots «au service intéressé» sont remplacés par les mots «au service indiqué sur la formule».

Art. 5

L'article 314*bis* du même Code est remplacé par ce qui suit:

«Art. 314*bis*. Les déclarations visées aux sections I et II du présent chapitre, ainsi que les documents et pièces justificatives, introduites par les contribuables, qui sont enregistrées, conservées ou reproduites par l'administration qui a l'établissement de l'impôt sur les revenus dans ses attributions selon un procédé photographique, optique, électronique ou par toute autre technique de l'informatique ou de la télématique, ainsi que leur représentation sur un support lisible ont force probante pour l'application des dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992.»

Art. 6

In artikel 353, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «bij de bevoegde aanslagdienst» vervangen door de woorden «bij de dienst die op het formulier is vermeld».

Art. 7

Deze wet heeft uitwerking met ingang vanaf aanslagjaar 2009.

Art. 6

Dans l'article 353, alinéa 1er, du même Code, les mots «au service de taxation compétent» sont remplacés par les mots «au service indiqué sur la formule».

Art. 7

La présente loi produit ses effets à partir de l'exercice d'imposition 2009.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
Nr. 46.240/2
van 24 maart 2009

De Raad van State, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 17 maart 2009 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van vijf werkdagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «houdende wijzigingen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 inzake de aangifte personenbelasting», heeft het volgende advies gegeven:

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 4 augustus 1996 en vervangen bij de wet van 2 april 2003, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden aangegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt:

«De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door het feit dat:

– dit voorontwerp van wet als doel heeft de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen aan te passen omdat vanaf nu elke belastingplichtige zijn aangifteformulier in de personenbelasting rechtstreeks naar de scanning centra moet sturen;

– de bovengenoemde formulieren aan de belastingplichtigen verstuurd zullen worden vanaf de maand maart;

– de voormelde wijzigingen zo spoedig mogelijk ter kennis van de belastingplichtigen moeten worden gebracht;

– dit voorontwerp van wet zo spoedig mogelijk gepubliceerd moet worden teneinde de vestiging en de invordering van de belasting niet te vertragen.».

*
* *

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 46.240/2
du 24 mars 2009

Le Conseil d'État, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances, le 17 mars 2009, d'une demande d'avis, dans un délai cinq jours ouvrables, sur un avant-projet de loi «modifiant le Code des Impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne la déclaration à l'impôt des personnes physiques», a donné l'avis suivant:

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, inséré par la loi du 4 août 1996, et remplacé par la loi du 2 avril 2003, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes:

«De hoogdringendheid wordt gemotiveerd door het feit dat:

– dit voorontwerp van wet als doel heeft de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen aan te passen omdat vanaf nu elke belastingplichtige zijn aangifteformulier in de personenbelasting rechtstreeks naar de scanning centra moet sturen;

– de bovengenoemde formulieren aan de belastingplichtigen verstuurd zullen worden vanaf de maand maart;

– de voormelde wijzigingen zo spoedig mogelijk ter kennis van de belastingplichtigen moeten worden gebracht;

– dit voorontwerp van wet zo spoedig mogelijk gepubliceerd moet worden teneinde de vestiging en de invordering van de belasting niet te vertragen.».

*
* *

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle les observations ci-après.

ONDERZOEK VAN HET VOORONTWERP

Opschrift

Het voorontwerp betreft niet alleen, in tegenstelling tot wat het opschrift ervan aangeeft, de aangifte in de personenbelasting, daar de wijzigingsbepalingen niet alleen van toepassing zijn op de aangifte in de personenbelasting, maar ook op de aangiften in andere belastingen (vennootschapsbelasting, rechtspersonenbelasting, belasting van niet-inwoners).

Het opschrift van het voorontwerp moet derhalve luiden: «Voorontwerp van wet houdende wijzigingen van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 inzake de belastingaangiften».

Dispositief

Artikel 2

Gelet op de ontworpen wijziging moet ook artikel 305, vierde lid, *in fine*, van het WIB 1992 worden aangepast, waarbij daarin wordt bepaald dat de woorden «het personeelslid die ze in ontvangst neemt» worden vervangen door de woorden «het personeelslid dat ze heeft ingevuld».

Artikel 3

1. De thans vigerende tekst van artikel 307, § 4, bepaalt:

«De aangifte moet worden teruggezonden of afgegeven aan de dienst die op het formulier is vermeld.»

Op te merken valt dat volgens de Franse lezing van het artikel de aangifte moet worden «*envoyée*» (d.i. «verzonden»). Deze gelegenheid moet te baat worden genomen om de terminologie eenvormig te maken.

2. Het voorontwerp voegt in deze bepaling een tweede zin toe, die alleen slaat op de aangifte in de personenbelasting.

Volgens de Nederlandse tekst moet de aangifte «worden teruggezonden aan de dienst die op het formulier is vermeld». Ook hier luidt de Franse lezing anders: de aangifte «ne peut qu' être envoyée au service indiqué sur la formule». De voorkeur gaat uit naar de Nederlandse tekst.

De Raad van State ziet evenwel niet in waarom het voorontwerp een verschillende behandeling invoert naargelang het de aangifte in de personenbelasting betreft, die moet worden verzonden (of teruggezonden), dan wel een aangifte in een andere belasting, bijvoorbeeld de vennootschapsbelasting of de belasting van niet-inwoners, daaronder begrepen de belasting van niet-inwoners natuurlijke personen, die kan worden verzonden (of teruggezonden) ofwel worden afgegeven.

Deze verschillende behandeling moet worden verantwoord in de memorie van toelichting.

EXAMEN DE L'AVANT-PROJET

Intitulé

Contrairement à ce qu'indique son intitulé, l'avant-projet ne concerne pas seulement la déclaration à l'impôt des personnes physiques puisque ses dispositions modificatives s'appliquent non seulement à la déclaration à l'impôt des personnes physiques mais aussi aux déclarations aux autres impôts (impôt des sociétés, impôt des personnes morales, impôt des non résidents).

L'avant-projet sera dès lors intitulé «Avant-projet de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus 1992 en ce qui concerne les déclarations aux impôts».

Dispositif

Article 2

Compte tenu de la modification en projet, il convient d'adapter également la fin de l'article 305, alinéa 4, du CIR 1992 en y stipulant que les mots «qui l'a reçue» sont remplacés par les mots «qui l'a remplie».

Article 3

1. Le texte actuellement en vigueur de l'article 307, § 4 dispose:

«La déclaration doit être envoyée ou remise au service indiqué sur la formule.»

Il est à noter que, d'après la version néerlandaise de l'article, la déclaration doit être «renvoyée» («*teruggezonden*»). Il y a lieu de profiter de cette occasion pour uniformiser la terminologie.

2. L'avant-projet ajoute à cette disposition une seconde phrase qui ne concerne que la déclaration à l'impôt des personnes physiques.

Dans la version néerlandaise, celle-ci «doit être renvoyée ou remise au service indiqué sur la formule». Ici encore, la version française est différente: cette déclaration «ne peut qu'être envoyée au service indiqué sur la formule». Le texte néerlandais paraît préférable.

Toutefois, le Conseil d'État n'aperçoit pas la raison d'être de la différence de traitement introduite par l'avant-projet selon qu'il s'agit d'une déclaration à l'impôt des personnes physiques, qui doit être envoyée (ou renvoyée), ou d'une déclaration à un autre impôt, par exemple l'impôt des sociétés ou à l'impôt des non résidents y compris l'impôt des non résidents - personnes physiques qui peut être envoyée (ou renvoyée) ou remise.

L'exposé des motifs devrait justifier cette différence de traitement.

Artikel 5

1. De onderzochte bepaling, die ertoe strekt artikel 314*bis* van het WIB 1992 te vervangen, neemt dit artikel woordelijk over, maar breidt tevens de werkingssfeer ervan uit, zoals hierna wordt gepreciseerd.

De afdeling Wetgeving heeft in advies 38.442/2, dat op 26 mei 2005 verstrekt is over het voorontwerp dat geworden is de wet van 10 augustus 2005 tot invoering van een artikel 314*bis* in het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, het volgende opgemerkt in verband met deze bepaling:

«1. Uit de memorie van toelichting blijkt dat het ontworpen artikel 314*bis* van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992 (WIB92) gelijkenis vertoont met artikel 53*octies*, § 3, van het BTW-Wetboek, ingevoegd bij de wet van 5 september 2001 om inzake belasting op de toegevoegde waarde bewijskracht toe te kennen aan gegevens uit aangiften en aan inlichtingen verstrekt door de belastingplichtige.

Bij het onderzoek van het voorstel, dat ontstaan heeft gegeven aan de voormelde wet van 5 september 2001, is over de zekerheid van de procedures voor optische lezing gedebatteerd ⁽¹⁾ door de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Hoewel de belastingstelsels inzake BTW en inkomstenbelastingen niet helemaal vergelijkbaar zijn, zou de lering getrokken uit de toepassing van artikel 53*octies*, § 3, van het BTW-Wetboek, in de memorie van toelichting moeten worden opgenomen.

2. Aan de gemachtigde ambtenaar is gevraagd om uit te leggen hoe de rechtszekerheid van de belastingplichtigen in het nieuwe systeem zou worden veiliggesteld.»

Aan de Raad van State is de volgende uitleg verstrekt:

«De administratie heeft zich voorgenomen om zeker gedurende de eerste jaren het papieren document slechts 1 (één) jaar na de inkohiering te vernietigen. Hierdoor is het papieren document beschikbaar tot na het verstrijken van de bezwaartermijn (art. 371, WIB 92 = De bezwaarschriften moeten worden gemotiveerd en op straffe van verval worden ingediend binnen een termijn van drie maanden vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet waarop de bezwaartermijn vermeld staat of van de kennisgeving van de aanslag of vanaf de datum van de inning van de belastingen op een andere wijze dan per kohier.).

Aangezien bij het indienen van een bezwaarschrift, het papieren document nog beschikbaar zal zijn, zal de procedure dezelfde blijven als de huidige, met dien verstande dat geen fotokopie ten behoeve van de controledienst meer vereist is, aangezien die dienst zal beschikken over een digitale versie. In elk geval zal de administratie tijdens het geschil niet uitsluitend moeten steunen op de gedigitaliseerde versie van de aangifte.

¹ Voetnoot 1 van het geciteerde advies: Gedr. St., Kamer, DOC 50 1286/002, verslag namens de Commissie voor de Financiën en de Begroting.

Article 5

1. La disposition examinée, qui entend remplacer l'article 314*bis* du CIR 1992, le reproduit littéralement tout en élargissant son champ d'application, comme cela sera précisé ci-après.

Dans l'avis 38.442/2, donné le 26 mai 2005, sur l'avant-projet devenu la loi du 10 août 2005 insérant un article 314*bis* dans le Code des impôts sur les revenus, la section de législation a fait observer ce qui suit au sujet de cette disposition:

«1. L'exposé des motifs relève que l'article 314*bis* en projet du Code des impôts sur les revenus 1992 (CIR92) est similaire à l'article 53*octies*, § 3, du Code de la TVA introduit par la loi du 5 septembre 2001 en vue d'accorder force probante aux données des déclarations et des renseignements fournis par l'assujéti en matière de taxe sur la valeur ajoutée.

Lors de l'examen de la proposition devenue la loi du 5 septembre 2001, précitée, la sûreté des procédés de lecture optique a été débattue ⁽¹⁾ par la Chambre des représentants.

Bien que les régimes d'imposition en matière de TVA et d'impôts sur les revenus ne soient pas entièrement comparables, les enseignements tirés de l'application de l'article 53*octies*, § 3, du Code de la TVA devraient figurer dans l'exposé des motifs.

2. Il a été demandé au fonctionnaire délégué d'expliquer comment la sécurité juridique des contribuables serait sauvegardée dans le nouveau système.»

Les explications suivantes ont été données au Conseil d'État:

«De administratie heeft zich voorgenomen om zeker gedurende de eerste jaren het papieren document slechts 1 (één) jaar na de inkohiering te vernietigen. Hierdoor is het papieren document beschikbaar tot na het verstrijken van de bezwaartermijn (art. 371, WIB 92 = De bezwaarschriften moeten worden gemotiveerd en op straffe van verval worden ingediend binnen een termijn van drie maanden vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet waarop de bezwaartermijn vermeld staat of van de kennisgeving van de aanslag of vanaf de datum van de inning van de belastingen op een andere wijze dan per kohier.).

Aangezien bij het indienen van een bezwaarschrift, het papieren document nog beschikbaar zal zijn, zal de procedure dezelfde blijven als de huidige, met dien verstande dat geen fotokopie ten behoeve van de controledienst meer vereist is, aangezien die dienst zal beschikken over een digitale versie. In elk geval zal de administratie tijdens het geschil niet uitsluitend moeten steunen op de gedigitaliseerde versie van de aangifte.

¹ Note infrapaginale 1 de l'avis cité: Doc. parl., Chambre, DOC 50 1286/002, rapport fait au nom de la Commission des Finances et du budget.

De bedenking dat de administratie zichzelf een bewijsstuk creëert, zou maar opgaan indien de papieren aangifte onmiddellijk wordt vernietigd en indien enkel een zuiver digitale versie zou bestaan. Evenwel is het zo dat bij het scannen eerst een numerieke foto wordt gemaakt van het papieren document. Die foto wordt afzonderlijk bewaard. Die foto zal op het scherm van een PC het papieren document weergeven zoals het is ingediend en dit kan dan eventueel worden afgedrukt. Slechts na het maken van die foto worden de gegevens omgezet in een gedigitaliseerd bestand dat de administratie gemakkelijk en doeltreffend kan aanwenden voor de verwerking van de gegevens in het kader van de vestiging van de belasting.»

Tijdens de experimentele fase van de «eerste jaren», waarvan de administratie de duur naar believen kan bepalen, zou zich in feite dus geen enkel probleem mogen voordoen, aangezien de door de belastingplichtigen ondertekende stukken in geval van betwisting door de fiscus zullen kunnen worden overgelegd.

In het dispositief van het voorontwerp wordt evenwel niet uitdrukkelijk voorzien in een zodanige door de gemachtigde ambtenaar ter sprake gebrachte experimentele fase. Het dispositief moet bijgevolg worden aangevuld, waarbij eveneens de wijze wordt bepaald waarop de experimentele fase zal worden beëindigd.

Binnen de korte termijn die de Raad van State is toegemeten, is deze niet in staat te beoordelen of de voorgestelde technische procedures voldoende betrouwbaar zijn om aan de volgens die procedures geregistreerde, bewaarde of gereproduceerde aangiften bewijskracht te verlenen, meer bepaald wat het maken betreft van «een numerieke foto» door scanning alvorens de aangifte wordt gedigitaliseerd.

Men kan niet vooruitlopen op de manier waarop een rechter zou beslissen over de eventueel tegenstrijdige beweringen van de administratie en de belastingplichtige omtrent de inhoud van een aangifte waarvan het origineel, ondertekend door de belastingplichtige en bezorgd aan de administratie, door die administratie niet meer zou kunnen worden overgelegd.

De tekst moet worden herzien in het licht van deze opmerking en in voorkomend geval dienovereenkomstig worden aangepast.

3. De gemachtigde ambtenaar is gevraagd om de huidige praktijk van de administratie in verband met de bewaring en archivering van de belastingaangiften toe te lichten, om de gevolgen van de geplande hervorming duidelijk te maken. Daarop heeft hij aan de Raad van State de volgende inlichtingen verstrekt:

«Momenteel bewaart de administratie alle papieren aangiften in uitvoering van een algemene archiveringsverplichting voor de diensten van de Staat. Daarbij wordt als regel aangenomen dat geen enkel document wordt vernietigd voor het verstrijken van de aanslagtermijnen en/of de definitieve behandeling van een geschil.

De bedenking dat de administratie zichzelf een bewijsstuk creëert, zou maar opgaan indien de papieren aangifte onmiddellijk wordt vernietigd en indien enkel een zuiver digitale versie zou bestaan. Evenwel is het zo dat bij het scannen eerst een numerieke foto wordt gemaakt van het papieren document. Die foto wordt afzonderlijk bewaard. Die foto zal op het scherm van een PC het papieren document weergeven zoals het is ingediend en dit kan dan eventueel worden afgedrukt. Slechts na het maken van die foto worden de gegevens omgezet in een gedigitaliseerd bestand dat de administratie gemakkelijk en doeltreffend kan aanwenden voor de verwerking van de gegevens in het kader van de vestiging van de belasting.»

Pendant la phase expérimentale «des premières années», dont la durée est laissée à la discrétion de l'administration, aucun problème ne devrait donc se poser en fait, puisque les documents signés par les contribuables pourront être produits par le fisc en cas de contestation.

Toutefois, le dispositif de l'avant-projet ne prévoit pas expressément une telle phase expérimentale évoquée par le fonctionnaire délégué. Le dispositif doit dès lors être complété en déterminant également les modalités selon lesquelles il sera mis fin à la phase expérimentale.

Dans le bref délai qui lui est imparti, le Conseil d'État n'est pas en mesure d'apprécier si les procédés techniques auxquels il est proposé de recourir sont suffisamment fiables pour conférer une force probante aux déclarations enregistrées, conservées ou reproduites selon ces procédés, particulièrement en ce qui concerne la réalisation d'une «photo numérique par scannage» préalablement à la digitalisation de la déclaration.

On ne saurait préjuger la façon dont un juge départagerait les affirmations éventuellement contradictoires de l'administration et du contribuable concernant la teneur d'une déclaration dont l'original, signé par le contribuable et remis à l'administration, ne pourrait plus être produit par celle-ci.

Le texte doit être réexaminé à la lumière de cette observation et le cas échéant adapté en conséquence.

3. Invité à préciser la pratique actuelle de l'administration à propos de la conservation et de l'archivage des déclarations fiscales, pour que les conséquences de la réforme envisagée soient clairement mises en lumière, le fonctionnaire délégué a fourni les renseignements suivants:

«Momenteel bewaart de administratie alle papieren aangiften in uitvoering van een algemene archiveringsverplichting voor de diensten van de Staat. Daarbij wordt als regel aangenomen dat geen enkel document wordt vernietigd voor het verstrijken van de aanslagtermijnen en / of de definitieve behandeling van een geschil.

In geval van een geschil wordt de originele aangifte toegevoegd aan het geschildossier (administratieve en gerechtelijke fase) terwijl een kopie ervan normaal gesproken bij de controledienst blijft als referentie bij latere onderzoeken.»⁽²⁾».

2. Als gevolg van dit advies is de memorie van toelichting bij het wetsontwerp ingediend bij de Kamer van volksvertegenwoordigers aangevuld als volgt:

«De gedigitaliseerde aangiften bekomen via de scanning-procedure of rechtstreeks langs elektronische weg zullen zo dezelfde juridische gevolgen en dezelfde bewijskracht hebben als die welke wordt toegekend aan de papieren aangiften.

De voorgestelde tekst is gelijkaardig aan die van artikel 53octies, § 3, van het BTW-Wetboek ingevoegd door de wet van 5 september 2001 om inzake belasting op de toegevoegde waarde bewijskracht toe te kennen aan gegevens uit aangiften en aan inlichtingen verstrekt door de belastingplichtige.

Aangezien het niet meer nodig zal zijn om te verwijzen naar welk origineel document ook ter beoordeling van de bewijskracht van de gescande documenten, biedt de voorgestelde maatregel de mogelijkheid de originele documenten te vernietigen en in grote mate de problemen van archivering op te lossen.

Teneinde te antwoorden op de opmerkingen van de Raad van State, past het eerst en vooral te verduidelijken dat artikel 53octies, § 3, van het BTW-Wetboek, waarvan de inhoud identiek is aan die van artikel 314bis, WIB 92, tot op heden geen enkel noemenswaardig praktisch probleem heeft opgeleverd en dit zowel op het vlak van de veiligheid van het gebruikte scanningsysteem als op het vlak van de juridische gevolgen.

De experimentele fase waarnaar de Raad van State verwijst, die reeds is doorlopen inzake BTW, gedurende dewelke de papieren aangiften door de belastingadministratie zullen worden bewaard, heeft enkel tot doel de perfecte werking van de scanningtechnieken en van de bewaring van de gedigitaliseerde gegevens te waarborgen. Het verloop van die experimentele fase heeft dus geen invloed op de bepaling van artikel 314bis, WIB 92, waarvan de juridische gevolgen van toepassing zullen zijn vanaf de bekendmaking van deze wet in het *Belgisch Staatsblad*.

Er wordt dienaangaande herinnerd dat artikel 314bis, WIB 92 zich ertoe beperkt aan een aangifte die via een scanning-procedure is gedigitaliseerd of die op elektronische wijze is toegezonden, en die daarna volgens beveiligde procedures wordt bewaard, dezelfde bewijskracht toe te kennen als deze van een papieren aangifte. Aan die aangifte wordt dus dezelfde bewijskracht toegekend als deze die door het gemeen recht wordt toegekend aan een onderhandse akte.

Het is tevens in het kader van het gemeen recht dat een hiërarchie vastlegt tussen de bewijsmiddelen, dat de eventuele geschillen tussen de administratie en de belastingplichtige

In geval van een geschil wordt de originele aangifte toegevoegd aan het geschildossier (administratieve en gerechtelijke fase) terwijl een kopie ervan normaal gesproken bij de controledienst blijft als referentie bij latere onderzoeken.»⁽²⁾».

2. À la suite de cet avis, l'exposé des motifs du projet de loi déposé sur le bureau de la Chambre des représentants fut complété de la manière suivante:

«Les déclarations digitalisées au départ de la procédure de scanning ou obtenues directement par voie électronique auront ainsi les mêmes effets juridiques et la même force probante que ceux accordés aux déclarations papiers.

Le texte proposé est similaire à celui de l'article 53octies, § 3, du Code de la TVA, introduit par la loi du 5 septembre 2001 en vue d'accorder force probante aux données des déclarations et des renseignements fournis par l'assujetti en matière de taxe sur la valeur ajoutée.

Dès lors qu'il n'y aura plus lieu de se référer à un quelconque document original comme critère de référence pour apprécier la force probante des documents scannés, la mesure envisagée permet ainsi la destruction des documents originaux et la résolution en grande partie des problèmes d'archivage.

Afin de répondre aux observations du Conseil d'État, il convient tout d'abord de préciser que l'article 53octies, § 3, du Code de la TVA, dont la teneur est identique à celle de l'article 314bis CIR 92 qui fait l'objet du présent projet n'a à ce jour causé aucun problème notable d'application, tant au niveau de la sécurité juridique du procédé de scanning utilisé que de ses implications juridiques.

La phase expérimentale à laquelle fait référence le Conseil d'État, déjà éprouvée en matière de TVA, pendant laquelle les déclarations papier seront conservées par l'administration fiscale, vise uniquement à garantir le parfait fonctionnement des techniques de scanning et de conservation des données digitalisées. Le déroulement de cette phase expérimentale n'influe donc nullement sur le dispositif de l'article 314bis, CIR 92, dont les effets juridiques seront applicables dès la publication de la présente loi au *Moniteur belge*.

Il est rappelé à ce propos que l'article 314bis, CIR 92, en projet se borne à conférer à une déclaration digitalisée au départ de la procédure de scanning ou transmise par la voie électronique, et conservée par la suite selon des procédés sécurisés, la même force probante que celle reconnue à une déclaration papier. Cette déclaration se voit donc reconnaître la force probante que le droit commun attribue à un acte sous seing privé.

C'est également dans le cadre du système de droit commun établissant une hiérarchie entre les modes de preuve que se résoudront les conflits éventuels entre l'administration et le

² Parl. St., Kamer, 2004-2005, nr. 1857/1, 8-11.

² Doc. parl., Chambre, 2004-2005, n° 1857/1, pp. 8-11.

betreffende de inhoud van een gescande of een elektronische aangifte zullen worden opgelost en dit op eenzelfde manier als in de huidige toestand.» ⁽³⁾.

3. Het vraagstuk van de digitalisering van de belastingaangifte en van de bewijskracht ervan is eveneens besproken tijdens de behandeling van het ontwerp in de Kamer van volksvertegenwoordigers.

Zo lezen we het volgende in het verslag van de commissie die het voornoemde wetsontwerp heeft behandeld:

«*De heer Carl Devlies (CD&V)* wenst te weten of de bijlagen die de belastingplichtige bij de aangifte voegt, ook zullen worden gescand. Zo ja, zullen die documenten dan dezelfde rechtswaarde hebben als de aangifte?

De spreker herinnert eraan dat het Gentse hof van beroep in zijn arrest van 1 maart 2005 de aanslag in de personenbelasting van een belastingplichtige heeft vernietigd, omdat de administratie de legitimiteit van de ingekohierde bedragen niet kon aantonen; zij kon immers het dossier met de bewijsstukken van de belastingplichtige niet meer terugvinden.

De vraag rijst dus of het nieuwe scanningssysteem voldoende zekerheid biedt om te voorkomen dat gegevens van de belastingplichtigen verloren gaan.

De staatssecretaris preciseert dat de maatregel niet geldt voor de bijlagen bij de belastingaangifte, met uitzondering van enkele typeformulieren die momenteel worden ontwikkeld (zoals het formulier in verband met de investeringsaftrek) en die perfect kunnen worden gescand.

Het is belangrijk de technieken te moderniseren die bij de belastingadministratie worden gebruikt. Bij dat soort hervormingen is de moeilijkheid precies een juist evenwicht te vinden tussen enerzijds het streven naar rechtszekerheid en anderzijds de noodzaak om de belastingprocedures zo spoedig mogelijk aan de nieuwe technologische mogelijkheden aan te passen, teneinde de Europese richtlijnen na te leven en de evolutie in de andere landen te volgen.

De staatssecretaris onderstreept dat scanning een door iedereen erkende methode is die een vereenvoudiging van de procedures moet mogelijk maken. In het kader van de BTW-aangifte (zie artikel 53octies van het BTW-wetboek) zorgt dat systeem trouwens niet voor moeilijkheden. Alles wordt in het werk gesteld om op het vlak van de inkomstenbelasting hetzelfde te bereiken.

De heer Carl Devlies (CD&V) merkt op dat er in tegenstelling tot de aangifte in de personenbelasting bij de BTW-aangifte geen enkele bijlage wordt gevoegd.

In zijn antwoord heeft de staatssecretaris een onderscheid gemaakt tussen twee categorieën van bijlagen: documenten die kunnen worden gescand en andere waarvoor dat niet mogelijk is. Zullen de gescande documenten dezelfde bewijskracht bezitten als het formulier voor de belastingaangifte?

³ Ibidem, 5-6.

contribuable relatifs à la teneur d'une déclaration scannée ou transmise par la voie électronique, de manière identique à la situation actuelle.» ⁽³⁾.

3. La question de la digitalisation de la déclaration fiscale et de sa force probante fut encore discutée lors de l'examen du projet à la Chambre des représentants.

On peut ainsi lire ce qui suit dans le rapport de la Commission qui examina le projet de loi cité ci-avant:

«*M. Carl Devlies (CD&V)* souhaiterait savoir si les annexes jointes à la déclaration fiscale par le contribuable seront également scannées. Si oui, ces documents auront-ils le même statut que la déclaration?

Le membre rappelle que dans un arrêt du 1er mars 2005, la Cour d'appel de Gand a annulé la taxation établie à l'impôt des personnes physiques à l'égard d'un contribuable au motif que l'administration ne pouvait démontrer la légitimité des montants enrôlés parce qu'elle ne retrouvait plus le dossier contenant les pièces justificatives fournies par le contribuable.

La question se pose dès lors de savoir si le nouveau système de scannage est suffisamment sécurisé pour éviter la perte de données fournies par les contribuables.

Le secrétaire d'État précise que les annexes à la déclaration d'impôt ne sont pas concernées par la présente mesure, à l'exception de quelques formulaires-type en voie d'élaboration (comme, par exemple, le formulaire relatif à la déduction pour investissement) qui peuvent parfaitement être scannés.

Il est important de moderniser les techniques utilisées par l'administration fiscale. Dans ce type de réformes, la difficulté est de trouver un juste équilibre entre, d'une part, le souci de garantir la sécurité juridique et, d'autre part, la nécessité d'adapter le plus rapidement possible les procédures de taxation aux nouvelles possibilités technologiques afin de se conformer aux directives européennes et de suivre l'évolution dans les autres pays.

Le secrétaire d'État souligne que le scannage est une méthode reconnue par tous, qui devrait permettre une simplification des procédures. Ce système ne pose d'ailleurs aucune difficulté dans le cadre des déclarations de TVA (cf l'article 53octies du Code de la TVA). Tout est mis en oeuvre pour qu'il en soit de même au niveau de l'impôt sur les revenus.

M. Carl Devlies (CD&V) fait remarquer que contrairement à la déclaration à l'impôt sur les revenus, aucune annexe n'est jointe à la déclaration de TVA.

Dans sa réponse, le secrétaire d'État a opéré une distinction entre deux catégories d'annexes, à savoir: les documents qui peuvent être scannés et ceux qui ne le peuvent pas. Les annexes scannées bénéficieront-elles du même statut probant que le formulaire de déclaration d'impôt? Quel sera le sort

³ Ibidem, pp. 5-6.

Wat zal men doen met de niet-gescande documenten? Zal de belastingadministratie ze bewaren?

In de samenvatting van het wetsontwerp [...] heeft men het over «gescande gegevens» zonder meer. Artikel 314*bis* van het WIB 1992 beoogt echter alleen de aangiften. Zou men ook niet de bijlagen bij de aangifte in het dispositief moeten opnemen?

De spreker vraagt zich daarenboven af of het gebruikte scanningssysteem voldoende solide is en in detail is onderzocht en getest. Is het voldoende veilig en kan het de belastingplichtige de vereiste rechtszekerheid bieden? Kan de belastingadministratie waarborgen dat de gegevens niet verloren zullen gaan? De spreker herinnert in dat verband aan de talrijke moeilijkheden die zich sinds de invoering van het systeem «*Tax-on-web*» hebben voorgedaan.

[...]

De staatssecretaris bevestigt dat het ontworpen artikel 314*bis* alleen de belastingaangifte beoogt. In verband met de bijlagen blijven de huidige bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 van toepassing.

Dit wetsontwerp strekt ertoe de fiscale wetgeving aan een feitelijke situatie aan te passen [...] en aan die nieuwe vormen van gegevens dezelfde bewijskracht te geven als aan de oorspronkelijke gegevens op papier.

[...]

De heer Carl Devlies (CD&V) dient [een] amendement [...] in. Hij vindt dat de bijlagen die zouden worden gescand, dezelfde bewijskracht zouden moeten hebben als de gescande aangifte. De staatssecretaris is geen voorstander van dit amendement, omdat het gevolgen kan hebben die men thans niet in de hand heeft.

Als antwoord op de vraag van mevrouw Annemie Roppe (sp.a-spirit) bevestigt de staatssecretaris dat het debat terzake hem voorbarig lijkt. Het zou vandaag onvoorzichtig zijn bewijskracht te geven aan elk soort document dat kan worden gescand. Zoals hij hiervoor heeft aangegeven, zullen alleen bepaalde, door de belastingadministratie ontworpen type-formulieren die bestemd zijn om de verificateur bijkomende inlichtingen te verstrekken, integraal deel kunnen uitmaken van de belastingaangifte en mogen worden gescand, en dit zowel ten voordele van de belastingplichtige als van de administratie.

De voorzitter, de heer François-Xavier de Donnea (MR), deelt die mening. Hij vindt dat de bijlagen niet mogen worden gefotokopieerd of gescand, maar in hun oorspronkelijke vorm moeten worden doorgezonden en bewaard, zodat de authenticiteit ervan kan worden bevestigd en eventuele vervalsingen worden voorkomen. Bij wijze van voorbeeld vernoemt hij de verschillende documenten die de belastingplichtige bij zijn aangifte moet voegen, als hij zijn reële kosten wil aangeven.

[...]

réservé aux documents qui ne seront pas scannés? Seront-ils conservés par l'administration fiscale?

Le résumé du projet de loi [...] évoque les «données scannées» sans apporter d'autre précision. Par contre, l'article 314*bis*, CIR 92, vise uniquement les déclarations. Ne faudrait-il pas également mentionner les annexes à la déclaration dans le texte de loi?

Le membre se demande en outre si le système de scan-nage utilisé est suffisamment sûr et peut-il offrir la sécurité juridique requise au contribuable? L'administration fiscale peut-elle garantir que des données ne seront pas perdues? Le membre rappelle à cet égard les nombreuses difficultés rencontrées par le système *Tax-on web* depuis sa mise en service.

[...]

Le secrétaire d'État confirme que l'article 314*bis* en projet vise uniquement la déclaration fiscale. En ce qui concerne les annexes, les dispositions actuelles du Code des impôts sur les revenus 1992 restent d'application.

Le présent projet de loi vise à adapter la législation fiscale à une situation de fait [...] et à donner à ces nouvelles formes de données la même force probante qu'aux données originales sur papier.

[...]

M. Carl Devlies (CD&V) présente un amendement. [...] Il estime que les annexes qui feraient l'objet d'un scan-nage doivent pouvoir bénéficier de la même force probante que la déclaration scannée. Le secrétaire d'État n'est pas favorable à cet amendement car il pourrait avoir des répercussions que l'on ne maîtrise pas à ce jour.

En réponse à une question de Mme Annemie Roppe (sp.a-spirit), le secrétaire d'État confirme que le débat en la matière lui semble prématuré. En effet, il serait actuellement imprudent de donner force probante à tout type de document qui pourrait être scanné. Comme indiqué ci-dessus, seuls certains formulaires-types élaborés par l'administration fiscale et destinés à fournir des renseignements complémentaires au verificateur pourront faire partie intégrante de la déclaration fiscale et être scannés, et ce, au bénéfice tant du contribuable que de l'administration.

Le Président, M. François-Xavier de Donnea (MR) partage cette opinion. Il estime que les annexes ne peuvent être photocopiées ou scannées mais doivent être transmises et conservées sous leur forme originale afin de pouvoir en certifier l'authenticité et d'éviter d'éventuelles falsifications. Il cite l'exemple des nombreux documents qui doivent être joints à la déclaration fiscale par le contribuable qui souhaite déclarer ses frais réels.

[...]

[Het] amendement [...] van de heer Devlies wordt verworpen met 10 stemmen tegen 1 en 2 onthoudingen.» ⁽⁴⁾.

4. Vergeleken met artikel 314*bis* van het WIB 1992, zoals het luidt na afloop van het hierboven omschreven wetgevend proces, voert artikel 5 van het voorontwerp twee nieuwigheden in, waarvan de ene voortvloeit uit het dispositief van het voorontwerp, en de andere uit de artikelsgewijze bespreking: volgens het ontworpen artikel 314*bis* geldt de digitalisering voortaan niet alleen meer voor de afgifte, maar ook voor de ingesloten bijlagen en verantwoordingsstukken; volgens de artikelsgewijze bespreking worden de originelen van de gedigitaliseerde documenten onmiddellijk vernietigd, terwijl uit de toelichtingen verstrekt in het voornoemde advies 38.442/2 volgt dat op basis van de huidige wetgeving de originelen van de aangifte en de bijlagen ervan bewaard worden totdat de termijn is verstreken waarbinnen een bezwaar kan worden ingediend, zodat ze kunnen worden gevoegd bij het administratief dossier van de administratieve en rechterlijke beroepen ingesteld tegen de inkohiering, in welk geval een kopie ervan wordt bewaard in het kantoor van aanslag, met het oog op eventuele controles achteraf.

Ook deze nieuwigheden doen belangrijke bezwaren rijzen, die hierna worden besproken.

5. Allereerst rijst in verband met het uitbreiden van de digitalisering tot de bijlagen en de verantwoordingsstukken van de aangifte, de vraag op basis van welke feitelijke of juridische overwegingen het raadzaam wordt geacht af te wijken van de keuze die de wetgever in 2005 heeft gemaakt, te weten dat om de redenen waaraan is herinnerd in punt 3 de bijlagen van de aangifte niet worden gedigitaliseerd.

Op de vraag waaraan deze wijziging van opvatting te wijten was, heeft een gemachtigde van de minister de volgende uitleg verstrekt:

«Het huidige artikel 314*bis* dat in 2005 werd ingevoegd in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen heft enkel betrekking op de gedigitaliseerde aangiften en niet op de bijlagen. De redenen waarom er destijds voor gekozen is om de bijlagen niet te digitaliseren zijn louter van parktische aard (scanningcentra waren nog niet zo uitgerust op vlak van materieel en personeel zoals nu, doord de minder performante machines riskeerde men ook problemen met de gescande gegevens,...). De technologie is echter zodanig geëvolueerd dat het nu wel mogelijk is om ook de bijlagen te digitaliseren. Juridisch gezien is er nooit een probleem geweest. In het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde is er reeds in 2001 (wet van 5.9.2001) een gelijkaardig artikel (artikel 53*octies*, § 3,) ingevoegd dat bepaalt dat gedigitaliseerde bij de aangifte gevoegde documenten dezelfde bewijskracht hebben als de originele. Tot hier toe is er nog geen enkele aanwijzing gekomen dat de gescande documenten problemen zouden gegeven hebben op het vlak van de bewijskracht.»

⁴ Parl. St., Kamer, 2004-2005, nr. 1857/4.

L'amendement de M. Devlies est rejeté par 10 voix contre 1 et 2 abstentions.» ⁽⁴⁾.

4. Par rapport à l'article 314*bis* du CIR 1992 tel qu'issu du parcours législatif évoqué ci-avant, l'article 5 de l'avant-projet innove sur deux points, l'un résultant du dispositif de l'avant-projet et l'autre de son commentaire: selon l'article 314*bis*, en projet, la digitalisation ne sera plus seulement d'application pour la déclaration mais elle concernera maintenant aussi les annexes et pièces justificatives qui l'accompagnent; d'après le commentaire, les originaux des documents digitalisés seront immédiatement détruits alors qu'il résulte des explications données dans l'avis 38.442/2, précité, que sous l'empire de la loi actuelle, la déclaration et ses annexes sont conservées en original jusqu'à l'expiration du délai de réclamation en vue de pouvoir être déposées au dossier administratif des recours administratifs et judiciaires introduits contre l'enrôlement et une copie en est alors conservée au bureau de taxation pour les éventuels contrôles ultérieurs.

Ces innovations soulèvent elles aussi d'importantes difficultés qui sont examinées ci-après.

5. On est d'abord amené à se demander, en ce qui concerne l'extension de la digitalisation aux annexes et pièces justificatives de la déclaration, sur la base de quelles considérations de droit ou de fait il est jugé opportun de s'écarter de l'option retenue par le législateur de 2005 qui, pour les motifs rappelés au point 3, avait fait le choix d'exclure la digitalisation pour les annexes à la déclaration.

Invitée à justifier ce revirement, l'une des délégués du ministre a fourni les explications suivantes:

«Het huidige artikel 314*bis* dat in 2005 werd ingevoegd in het Wetboek van de Inkomstenbelastingen heft enkel betrekking op de gedigitaliseerde aangiften en niet op de bijlagen. De redenen waarom er destijds voor gekozen is om de bijlagen niet te digitaliseren zijn louter van parktische aard (scanningcentra waren nog niet zo uitgerust op vlak van materieel en personeel zoals nu, doord de minder performante machines riskeerde men ook problemen met de gescande gegevens,...). De technologie is echter zodanig geëvolueerd dat het nu wel mogelijk is om ook de bijlagen te digitaliseren. Juridisch gezien is er nooit een probleem geweest. In het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde is er reeds in 2001 (wet van 5.9.2001) een gelijkaardig artikel (artikel 53*octies*, § 3,) ingevoegd dat bepaalt dat gedigitaliseerde bij de aangifte gevoegde documenten dezelfde bewijskracht hebben als de originele. Tot hier toe is er nog geen enkele aanwijzing gekomen dat de gescande documenten problemen zouden gegeven hebben op het vlak van de bewijskracht.»

⁴ Doc. parl., Chambre, 2004-2005, n° 1857/4.

6.1. Het verlenen van «bewijskracht voor de toepassing van de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992» aan de gedigitaliseerde belastingaangifte verliep niet zonder moeilijkheden, zoals hierboven in herinnering is gebracht. Deze regel inzake de bewijskracht uitbreiden tot het origineel van de documenten en bewijsstukken die de belastingplichtige indient tot staving van zijn belastingaangifte ingeval die documenten en stukken zijn gedigitaliseerd, is daarentegen juridisch niet aanvaardbaar indien deze maatregel gepaard gaat met de gelijktijdige vernietiging van die documenten en stukken, zoals te lezen staat in de commentaar op artikel 5 van het ontwerp.

6.2. De steller van het ontwerp gaat aldus in de eerste plaats voorbij aan de regels inzake de bewijslast in het belastingrecht, wegens de verschillende rol die bij de bewijsoverlevering is weggelegd voor de aangifte van de inkomsten enerzijds, en de daarbij gevoegde originelen van de documenten en verantwoordingsstukken inzake belastingaftrekken anderzijds.

T. Afschrift zet in zijn werk *Traité de la preuve en droit fiscal* als volgt uiteen hoe de bewijslast wordt geregeld overeenkomstig de artikelen 339 en 340 van het WIB 1992:

«[...] comme il appartient à chaque partie d'établir les faits qu'elle allègue (C. jud., art. 870), le fisc, alléguant que le contribuable a perçu des revenus, doit en établir l'existence. S'ils sont déjà établis par la déclaration fiscale, il trouve cette preuve dans cette déclaration, et s'ils ne le sont pas, la preuve lui en revient. En revanche, pour les éléments que le contribuable entendra déduire, c'est lui qui alléguera avoir droit à cette déduction et la preuve lui reviendra [...]»⁽⁵⁾.

⁵ T. AFSCHRIFT, *Traité de la preuve en droit fiscal*, 2e uitgave, Brussel, Larcier, 2004, blz. 75.

6.1. Conférer «force probante pour l'application des dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992» à la déclaration fiscale digitalisée n'allait pas sans susciter des difficultés, on l'a rappelé ci-avant. Étendre cette règle de preuve aux originaux des documents et pièces justificatives introduits par les contribuables à l'appui de leurs déclarations fiscales lorsque ces documents et pièces ont été digitalisés n'est par contre juridiquement pas admissible si la mesure s'accompagne de la destruction concomitante de ces documents et pièces, comme l'annonce le commentaire de l'article 5 du projet.

6.2. En procédant de la sorte, l'auteur du projet méconnaîtrait tout d'abord les règles qui gouvernent la charge de la preuve en droit fiscal, et ce en raison du rôle différent que jouent dans l'administration de la preuve la déclaration des revenus, d'une part, et les originaux des documents et pièces justificatives des déductions qui l'accompagnent, d'autre part.

Dans son *Traité de la preuve en droit fiscal*, T. Afschrift rappelle comment se règle la charge de la preuve conformément aux articles 339 et 340 du CIR 1992:

«[...] comme il appartient à chaque partie d'établir les faits qu'elle allègue (C. jud., art. 870), le fisc, alléguant que le contribuable a perçu des revenus, doit en établir l'existence. S'ils sont déjà établis par la déclaration fiscale, il trouve cette preuve dans cette déclaration, et s'ils ne le sont pas, la preuve lui en revient. En revanche, pour les éléments que le contribuable entendra déduire, c'est lui qui alléguera avoir droit à cette déduction et la preuve lui reviendra [...]»⁽⁵⁾.

⁵ T. AFSCHRIFT, *Traité de la preuve en droit fiscal*, 2e édition, Bruxelles, Larcier, 2004, p. 75.

Gelet op die regels is het onaanvaardbaar dat de administratie de originelen zou vernietigen van de documenten en verantwoordingsstukken die de belastingplichtige heeft ingediend tot staving van zijn aangifte: zoals we zonet hebben gezien, strekken deze documenten en stukken ertoe het bewijs te leveren voor de gegevens die de belastingplichtige aanvoert om een vermindering te verkrijgen van het belastbaar inkomen of van de belasting, of een recht op een belastingaf trek of -vermindering. Er kan echter niet redelijkerwijs worden aangevoerd dat het voor de rechtszekerheid van de belastingplichtige geen verschil uitmaakt dat bewijskracht wordt verleend aan het origineel van de documenten die hij tot staving van zijn aangifte indient, dan wel aan de gedigitaliseerde kopie ervan ⁽⁶⁾. Integendeel, de vernietiging van de originelen van de verantwoordingsstukken kan tot gevolg hebben dat de belastingplichtige onmogelijk nog het bewijs kan leveren van de rechten waarop hij aanspraak maakt. Het probleem zal zich voordoen telkens wanneer de belastingplichtige beweert dat de gedigitaliseerde kopie van het document dat hij aan de belastingadministratie heeft gezonden tot staving van zijn aanspraak, moeilijkheden doet rijzen ten opzichte van het origineel: deze situatie is immers helemaal niet hypothetisch, daar problemen bij de informatisering weliswaar weinig voorkomen en het kraken van informatie moeilijk is indien het informaticasysteem voldoende beveiligd is ⁽⁷⁾, maar bij de digitalisering van de stukken zijn tal van menselijke fouten mogelijk (men laat na een stuk te scannen, men digitaliseert alleen de voorzijde van de bladzijden van bijlagen die ook op de achterzijde gegevens bevatten, enz.). Indien het dossier van de bijlagen bij de belastingaangifte vernietigd wordt gelijktijdig met de digitalisering ervan, kan de administratie die vergissingen achteraf niet rechtzetten. De belastingplichtige van zijn kant, zal niet altijd een tweede maal het bewijs kunnen leveren van het recht waarop hij aanspraak maakt ⁽⁸⁾.

Compte tenu de ces règles, il n'est pas admissible que l'administration détruise les originaux des documents et pièces justificatives introduits par les contribuables à l'appui de leurs déclarations: ces documents et pièces ont, comme on vient de le voir, pour fonction de prouver les éléments que le contribuable avance pour obtenir une réduction du revenu imposable ou de l'impôt ou un droit à un abattement ou à une déduction. Or, il ne saurait être valablement argué qu'il est indifférent pour la sécurité juridique du contribuable qu'une valeur probante soit conférée à l'original des documents qu'il soumet à l'appui de sa déclaration plutôt qu'à leur copie digitalisée ⁽⁶⁾. Au contraire, la destruction des originaux des pièces justificatives peut rendre la tâche impossible au contribuable d'encore apporter la preuve des droits qu'il revendique. Le problème existera chaque fois que le contribuable soutiendra que la copie digitalisée du document qu'il a transmis au fisc à l'appui de sa prétention pose problème par rapport à l'original: or, l'hypothèse n'est pas d'école car, si des déficiences informatiques sont sans doute peu fréquentes et des actes de piratage difficiles lorsque le système informatique est adéquatement protégé ⁽⁷⁾, maintes erreurs humaines dans la digitalisation des pièces sont envisageables (oubli de scanner une pièce, digitalisation des seules pages recto pour des annexes imprimées en recto-verso, etc.). Si le dossier des annexes à la déclaration fiscale est détruit concomitamment à sa digitalisation, ces erreurs ne pourront être réparées ultérieurement par l'administration. Quant au contribuable, il ne lui sera pas toujours possible d'apporter une seconde fois la preuve du droit qu'il revendique ⁽⁸⁾.

⁶ Dit is nochtans de stelling van een van de gemachtigden van de minister, die op de vraag of het mogelijk was dat betwistingen zouden kunnen rijzen omtrent de authenticiteit van de gedigitaliseerde documenten, het volgende heeft geantwoord: «De gescande documenten (aangiften, bijlagen,...) worden gedigitaliseerd in getekend pdf-formaat. Dit wil zeggen dat zij beveiligd zijn en dat er geen enkele wijziging kan worden aangebracht zonder eerst de handtekening te «kraken». Alzo wordt de onomkeerbaarheid van de gegevens alsook de authenticiteit gewaarborgd. De rechtszekerheid van de belastingplichtige is veiliggesteld aangezien het gedigitaliseerde document volledig conform is aan het overhandigde document. Het is beveiligd en gehandtekend dankzij het gedigitaliseerde gebruikte certificaat voor deze handtekening. [...] Hoe dan ook, door de wetswijziging heeft het digitale document dezelfde waarde als het oorspronkelijke zoals dit nu ook geldt voor de aangifte. Hierdoor is de belastingplichtige in dezelfde mate gebonden door gegevens die voorkomen in een gedigitaliseerde aangifte en in gedigitaliseerde documenten als hij dat is met betrekking tot de gegevens in de papieren versie».

⁷ Zie de toelichtingen in de vorige voetnoot.

⁸ Bijvoorbeeld: attesten uitgereikt inzake levensverzekering, voor verminderde uitgaven in het kader van energiebesparingen, voor giften, enz.

⁶ Telle est la thèse d'une des délégués du ministre qui, interrogée sur la possibilité que des contestations soient élevées sur l'authenticité des documents digitalisés, répond ce qui suit: «De gescande documenten (aangiften, bijlagen,...) worden gedigitaliseerd in getekend pdf-formaat. Dit wil zeggen dat zij beveiligd zijn en dat er geen enkele wijziging kan worden aangebracht zonder eerst de handtekening te «kraken». Alzo wordt de onomkeerbaarheid van de gegevens alsook de authenticiteit gewaarborgd. De rechtszekerheid van de belastingplichtige is veiliggesteld aangezien het gedigitaliseerde document volledig conform is aan het overhandigde document. Het is beveiligd en gehandtekend dankzij het gedigitaliseerde gebruikte certificaat voor deze handtekening. [...] Hoe dan ook, door de wetswijziging heeft het digitale document dezelfde waarde als het oorspronkelijke zoals dit nu ook geldt voor de aangifte. Hierdoor is de belastingplichtige in dezelfde mate gebonden door gegevens die voorkomen in een gedigitaliseerde aangifte en in gedigitaliseerde documenten als hij dat is met betrekking tot de gegevens in de papieren versie».

⁷ Voir les explications reprises à la note précédente.

⁸ Par exemple, les attestations délivrées en matière d'assurance-vie, de déductions de dépenses liées aux économies d'énergie, de libéralités, etc.

In die context kan niet worden verantwoord dat de belastingadministratie het origineel zou mogen vernietigen van documenten die als bewijs dienen van de rechten waarop een belastingplichtige zich beroept, noch dat ze eenzijdig die documenten kan vervangen door een gedigitaliseerde kopie waaraan de wetgever dezelfde bewijskracht zou verlenen als aan het vernietigde origineel ⁹.

6.3. Het voorontwerp voert een verschil in behandeling in tussen de belastingplichtige die zijn belastingaangifte via de post verstuurt, en die welke de computertechniek beheerst en over een computer beschikt, en aldus een elektronische belastingaangifte doet via het systeem «Tax on web», waarvoor natuurlijke personen thans worden vrijgesteld van de verplichting om de bijlagen bij hun belastingaangifte in te dienen; ze hoeven ze enkel beschikbaar te houden ingeval ernaar wordt gevraagd. De Raad van State ziet uit het oogpunt van het gelijkheidsbeginsel niet in op welke grond kan worden verantwoord dat de originelen van de documenten die als bewijs moeten dienen voor de aanspraken aangevoerd door de belastingplichtigen die hun aangifte in een papieren versie indienen, door de Staat zouden worden vernietigd nadat ze eenzijdig zijn vervangen, terwijl de belastingplichtigen die hun aangifte via elektronische weg indienen gerechtigd zouden zijn diezelfde documenten bij zich te houden.

Het voorontwerp voert op dat punt tussen twee categorieën van burgers dus een ongelijkheid in wat betreft het genot van het recht op eenzelfde graad van rechtszekerheid, zonder dat voor die verschillende behandeling een genoegzame verantwoording wordt verstrekt.

7. Bijgevolg kan de digitalisering van de belastingaangifte, waarvoor wordt verwezen naar de opmerkingen gemaakt in het voornoemde advies 38.442/2, niet worden uitgebreid tot de originelen van de documenten en bijlagen gevoegd bij de aangifte, tenzij wordt voorgeschreven dat die originelen op zijn minst worden bewaard totdat de termijn is verstreken waarbinnen de ingekohierde belastingen kunnen worden aangevochten, zodat ze kunnen worden gevoegd bij het dossier samengesteld in het kader van een eventueel administratief of rechterlijk beroep.

Toen artikel 314*bis* van het WIB 1992 is aangenomen, is erop gewezen dat zo een administratieve praktijk van bewaaring van de aangifte en van de bijlagen ervan zou worden toegepast tijdens een overgangsperiode.

Gelet op de overweging dat de bijlagen bij de belastingaangifte die als origineel worden ingediend, uit het oogpunt van de rechtszekerheid gelden als bewijs voor de belastingplichtige ⁽¹⁰⁾, zulks in tegenstelling tot de eigenlijke belastingaangifte, moeten ze a fortiori worden bewaard.

⁹ Voorts zal de administratie dank zij de vooropgestelde regeling haar problemen op het stuk van de archivering weliswaar gedeeltelijk kunnen oplossen, maar het is niet zeker dat ze er in alle opzichten baat bij zal hebben: kan ze gemakkelijk het bewijs leveren dat een gedigitaliseerde bijlage vals is indien ze losgemaakt is van het origineel? Vaak op basis van aanwijzingen bij het grondige onderzoek van de papieren versie van een document kan immers worden geconstateerd dat het een vals stuk betreft.

¹⁰ Zie punt 6.2.

Dans un tel contexte, il n'y a pas de justification à autoriser le fisc à détruire l'original des documents servant de preuve aux droits revendiqués par les contribuables, et à lui permettre de remplacer unilatéralement ces originaux par une copie digitalisée à laquelle le législateur conférerait la même valeur probante qu'à l'original détruit ⁽⁹⁾.

6.3. L'avant-projet crée un traitement différencié entre le contribuable qui introduit sa déclaration fiscale par la voie postale et celui qui, maîtrisant la technique informatique et disposant d'un ordinateur, remplit son devoir fiscal par la voie d'une déclaration électronique via le système «Tax on web» pour lequel les personnes physiques sont actuellement dispensées de communiquer les annexes de leur déclaration au fisc; elles doivent simplement les tenir à disposition pour le cas où elles seraient réclamées. Le Conseil d'État n'aperçoit pas, au regard du principe d'égalité, ce qui justifierait que les originaux des documents destinés à prouver les droits revendiqués par les contribuables envoyant leur déclaration en format papier, soient détruits par l'État après les avoir remplacés unilatéralement alors que les contribuables recourant au système de déclaration électronique seraient autorisés à conserver les mêmes documents.

L'avant-projet crée donc sur ce point une inégalité dans la jouissance du droit à un même degré de sécurité juridique entre deux catégories de citoyens sans qu'une justification adéquate ne soit apportée à cette différence de traitement.

7. Par conséquent, la digitalisation de la déclaration fiscale, pour laquelle il est renvoyé aux observations formulées dans l'avis 38.442/2, précité, ne peut être étendue aux documents et annexes joints à celle-ci en original, s'il n'est pas prévu que ces originaux sont conservés au moins jusqu'à l'expiration du délai de contestation des impôts enrôlés en vue de pouvoir être joints au dossier des recours administratifs et judiciaires éventuels.

Lors de l'adoption de l'article 314*bis* du CIR 1992, il fut indiqué qu'une telle politique administrative de conservation de la déclaration et de ses annexes serait pratiquée pendant une période transitoire.

Eu égard à la considération que, du point de vue de la sécurité juridique, les annexes à la déclaration fiscale produites en original jouent un rôle probatoire en faveur du contribuable ⁽¹⁰⁾, et ce à la différence de la déclaration fiscale proprement dite, leur conservation s'impose a fortiori.

⁹ Par ailleurs, si le système envisagé permettra à l'administration de régler une partie de ses problèmes d'archivage, il n'est pas certain qu'elle en tirera avantage à tous points de vue: l'administration pourra-t-elle apporter aisément la preuve qu'une annexe digitalisée est un faux si elle s'est dé faite de l'original? C'est en effet souvent sur la base d'indices liés à l'examen minutieux de «l'instrumentum physique» d'un document que l'on peut établir qu'il constitue un faux.

¹⁰ Voir le point 6.2.

Terwijl in de commentaar op het onderzochte artikel gesteld wordt dat de aangifte en de bijlagen erbij voortaan vernietigd zullen worden zodra ze zijn gedigitaliseerd, is een van de gemachtigden van de minister in de volgende bewoordingen daartegen ingegaan:

«Relevant is bovendien dat de vernietiging van de papieren documenten nog niet onmiddellijk zal gebeuren. De administratie heeft zich voorgenomen om zeker gedurende de eerste jaren de papieren documenten slechts 1 jaar na de inkohiering te vernietigen. Hierdoor zijn de papieren documenten beschikbaar tot na het verstrijken van de bezwaartermijn (art. 371, WIB: De bezwaarschriften moeten worden gemotiveerd en op straffe van verval worden ingediend binnen een termijn van zes maanden vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet waarop de bezwaartermijn vermeld staat of van de kennisgeving van de aanslag of vanaf de datum van de inning van de belastingen op een andere wijze dan per kohier). Aangezien bij het indienen van een bezwaarschrift de papieren documenten nog beschikbaar zullen zijn stelt zich hier dus geen probleem.»

Gelet op de vorenstaande opmerkingen en op de ernstige juridische bezwaren waartoe de vernietiging van de originele gevoegd bij de aangifte aanleiding zou geven, moet het voornemen van de administratie om de documenten tijdens een overgangsperiode te bewaren formeel worden opgenomen in het voorontwerp. Ter wille van de rechtszekerheid van de belastingplichtige moet deze bewaarplicht bovendien worden verankerd in een permanente regeling, daar de Raad van State niet inziet waarom op zekere dag de fundamentele garantie, voor de belastingplichtige, van het bewaren van de verantwoordingsstukken die als origineel gevoegd zijn bij de aangifte, zou wegvallen.

Het onderzochte artikel moet in die zin dus worden herzien en aangevuld.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. Kreins, kamervoorzitter,

P. Vandernoot,

Mevrouw

M. Baguet, staatsraden,

de Heer

J. Kirkpatrick, assessor van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

A.-C. Van Geersdaele, griffier.

Alors que le commentaire de l'article examiné indique que la destruction de la déclaration et de ses annexes aura dorénavant lieu au moment de la digitalisation, l'une des délégués du ministre a infirmé cela en faisant savoir que

«Relevant is bovendien dat de vernietiging van de papieren documenten nog niet onmiddellijk zal gebeuren. De administratie heeft zich voorgenomen om zeker gedurende de eerste jaren de papieren documenten slechts 1 jaar na de inkohiering te vernietigen. Hierdoor zijn de papieren documenten beschikbaar tot na het verstrijken van de bezwaartermijn (art. 371, WIB: De bezwaarschriften moeten worden gemotiveerd en op straffe van verval worden ingediend binnen een termijn van zes maanden vanaf de datum van verzending van het aanslagbiljet waarop de bezwaartermijn vermeld staat of van de kennisgeving van de aanslag of vanaf de datum van de inning van de belastingen op een andere wijze dan per kohier). Aangezien bij het indienen van een bezwaarschrift de papieren documenten nog beschikbaar zullen zijn stelt zich hier dus geen probleem.»

Au vu des observations qui précèdent et des graves objections juridiques que la destruction des originaux joints à la déclaration engendrerait, l'intention exprimée par l'administration de conserver les documents pendant une période transitoire doit être formalisée dans l'avant-projet. Pour la sécurité juridique des contribuables, il conviendra de surcroît d'ériger cette obligation de conservation en un régime permanent car le Conseil d'État n'aperçoit pas pourquoi devrait un jour disparaître la garantie fondamentale pour le contribuable que les pièces justificatives jointes en original à la déclaration soient conservées.

L'article examiné sera donc revu et complété en ce sens

La chambre était composée de

Messieurs

Y. Kreins, président de chambre,

P. Vandernoot,

Madame

M. Baguet, conseillers d'État,

Monsieur

J. Kirkpatrick, assesseur de la section de législation,

Madame

A.-C. Van Geersdaele, greffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. P. Ronvaux, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. Vandernoot.

De griffier,

A.-C. Van Geersdaele

De voorzitter,

Y. Kreins

Le rapport a été présenté par M. P. Ronvaux, auditeur.

Le greffier,

A.-C. Van Geersdaele

Le président,

Y. Kreins

WETSONTWERP

ALBERT II, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze Vice-Eersteminister en minister van Financiën,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze Vice-Eersteminister en Minister van Financiën is gelast met het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam, aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 305, vierde lid, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wordt vervangen als volgt:

«Belastingplichtigen die niet kunnen lezen, noch ondertekenen, mogen hun aangifte laten invullen door de personeelsleden van de aanslagdienst waaronder zij ressorteren, mits zij de vereiste inlichtingen verstrekken. In dat geval wordt van deze omstandigheid melding gemaakt in de aangifte en wordt deze ondertekend door het personeelslid die ze ingevuld heeft.».

Art. 3

Artikel 307, § 4, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«De aangifte moet worden teruggezonden of afgegeven aan de dienst die op het formulier is vermeld. De aangifte in de personenbelasting moet worden teruggezonden aan de dienst die op het formulier is vermeld.».

PROJET DE LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre Vice-Premier ministre et ministre des Finances,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre Vice-Premier Ministre et Ministre des Finances est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit:

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 305, alinéa 4, du Code des impôts sur les revenus 1992, est remplacé par ce qui suit:

«Les contribuables ne sachant ni lire, ni signer, peuvent faire remplir leur déclaration par les agents du service de taxation compétent, à condition qu'ils donnent les indications requises. Dans ce cas, il est fait mention de ladite circonstance dans la déclaration et celle-ci est revêtue de la signature de l'agent qui l'a remplie.».

Art. 3

L'article 307, § 4, du même Code, est remplacé par ce qui suit:

«La déclaration doit être renvoyée ou remise au service indiqué sur la formule. La déclaration à l'impôt des personnes physiques doit être renvoyée au service indiqué sur la formule.».

Art. 4

In artikel 308, § 1, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «de betrokken dienst» vervangen door de woorden «de dienst die op het formulier is vermeld».

Art. 5

Artikel 314*bis* van hetzelfde Wetboek wordt vervangen als volgt:

«Art. 314*bis*. De door de belastingplichtigen ingediende aangiften bedoeld in de afdelingen I en II van dit hoofdstuk, alsook de hierbij gevoegde documenten en verantwoordingsstukken, die door de administratie die bevoegd is voor de vestiging van de inkomstenbelastingen, fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.».

Art. 6

In artikel 353, eerste lid, van hetzelfde Wetboek worden de woorden «bij de bevoegde aanslagdienst» vervangen door de woorden «bij de dienst die op het formulier is vermeld».

Art. 7

Deze wet heeft uitwerking met ingang vanaf aanslagjaar 2009.

Gegeven te Brussel, 26 april 2009.

ALBERT

VAN KONINGSWEGE:

De vice-eersteminister en minister van Financiën,

Didier REYNDEERS

Art. 4

Dans l'article 308, § 1er, du même Code, les mots «au service intéressé» sont remplacés par les mots «au service indiqué sur la formule».

Art. 5

L'article 314*bis* du même Code est remplacé par ce qui suit:

«Art. 314*bis*. Les déclarations visées aux sections I et II du présent chapitre, ainsi que les documents et pièces justificatives, introduites par les contribuables, qui sont enregistrées, conservées ou reproduites par l'administration qui a l'établissement de l'impôt sur les revenus dans ses attributions selon un procédé photographique, optique, électronique ou par toute autre technique de l'informatique ou de la télématique, ainsi que leur représentation sur un support lisible ont force probante pour l'application des dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992.».

Art. 6

Dans l'article 353, alinéa 1er, du même Code, les mots «au service de taxation compétent» sont remplacés par les mots «au service indiqué sur la formule».

Art. 7

La présente loi produit ses effets à partir de l'exercice d'imposition 2009.

Donné à Bruxelles, le 26 avril 2009.

ALBERT

PAR LE ROI:

Le vice-premier ministre et ministre des Finances,

Didier REYNDEERS

BASISTEKST

Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992

Art. 305

Belastingplichtigen die aan de personenbelasting, aan de vennootschapsbelasting of aan de rechtspersonenbelasting zijn onderworpen, zomede belastingplichtigen die ingevolge de artikelen 232 tot 234 en 248, § 2, aan de belasting van niet-inwoners zijn onderworpen, zijn gehouden ieder jaar aan de administratie der directe belastingen een aangifte over te leggen in de vormen en binnen de termijnen omschreven in de artikelen 307 tot 311.

Indien de belastingplichtige overleden of wettelijk onbekwaam is, rust de verplichting tot aangifte in het eerste geval op de erfgenamen, algemene legatarissen of begiftigden, in het tweede geval op de wettelijke vertegenwoordiger.

Bij de zonder vereffening ontbonden vennootschappen in het kader van een fusie, een aan een fusie gelijkgestelde verrichting of een splitsing als bedoeld in de artikelen 671 tot en met 677 van het Wetboek van vennootschappen, of een gelijkaardige vennootschapsrechtelijke verrichting onder buitenlands recht, rust de verplichting tot aangifte naargelang het geval op de overnemende vennootschap of op de verkrijgende vennootschappen. Bij de andere ontbonden vennootschappen rust deze verplichting op de vereffenaars.

Belastingplichtigen die niet kunnen lezen, noch ondertekenen, mogen hun aangifte laten invullen door de personeelsleden van de dienst waar zij moeten worden ingeleverd, mits zij de vereiste inlichtingen verstrekken. In dat geval wordt van deze omstandigheid melding gemaakt in de aangifte en wordt deze ondertekend door het personeelslid die ze in ontvangst neemt.

De aangiften mogen ook worden overgelegd door een lasthebber, die alsdan van de algemene lastgeving krachtens welke hij optreedt moet doen blijken.

Art. 307

§ 1. ...

§ 2. ...

§ 3. ...

AAN HET ONTWERP AANGEPASTE TEKST

Wetboek van de Inkomstenbelastingen 1992

Art. 305

Belastingplichtigen die aan de personenbelasting, aan de vennootschapsbelasting of aan de rechtspersonenbelasting zijn onderworpen, zomede belastingplichtigen die ingevolge de artikelen 232 tot 234 en 248, § 2, aan de belasting van niet-inwoners zijn onderworpen, zijn gehouden ieder jaar aan de administratie der directe belastingen een aangifte over te leggen in de vormen en binnen de termijnen omschreven in de artikelen 307 tot 311.

Indien de belastingplichtige overleden of wettelijk onbekwaam is, rust de verplichting tot aangifte in het eerste geval op de erfgenamen, algemene legatarissen of begiftigden, in het tweede geval op de wettelijke vertegenwoordiger.

Bij de zonder vereffening ontbonden vennootschappen in het kader van een fusie, een aan een fusie gelijkgestelde verrichting of een splitsing als bedoeld in de artikelen 671 tot en met 677 van het Wetboek van vennootschappen, of een gelijkaardige vennootschapsrechtelijke verrichting onder buitenlands recht, rust de verplichting tot aangifte naargelang het geval op de overnemende vennootschap of op de verkrijgende vennootschappen. Bij de andere ontbonden vennootschappen rust deze verplichting op de vereffenaars.

Belastingplichtigen die niet kunnen lezen, noch ondertekenen, mogen hun aangifte laten invullen door de personeelsleden van de **aanslagdienst waaronder zij ressorteren**, mits zij de vereiste inlichtingen verstrekken. In dat geval wordt van deze omstandigheid melding gemaakt in de aangifte en wordt deze ondertekend door het personeelslid die ze **ingevuld heeft**.

De aangiften mogen ook worden overgelegd door een lasthebber, die alsdan van de algemene lastgeving krachtens welke hij optreedt moet doen blijken.

Art. 307

§ 1. ...

§ 2. ...

§ 3. ...

TEXTE DE BASE

Code des Impôts sur les Revenus 1992

Art. 305

Les contribuables assujettis à l'impôt des personnes physiques, à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales, ainsi que les contribuables assujettis à l'impôt des non-résidents, conformément aux articles 232 à 234 et 248, § 2, sont tenus de remettre, chaque année, à l'administration des contributions directes une déclaration dans les formes et délais précisés aux articles 307 à 311.

Si le contribuable est décédé ou en état d'incapacité légale, l'obligation de déclarer incombe dans le premier cas, aux héritiers ou aux légataires ou donataires universels et dans le second cas, au représentant légal.

Pour les sociétés dissoutes sans liquidation dans le cadre d'une fusion, d'une opération assimilée à une fusion ou d'une scission visées aux articles 671 à 677 du Code des sociétés, ou d'une opération de droit des sociétés similaire en droit étranger, l'obligation de déclarer incombe selon le cas à la société absorbante ou aux sociétés bénéficiaires. Pour les autres sociétés dissoutes, cette obligation incombe aux liquidateurs.

Les contribuables ne sachant ni lire, ni signer, peuvent faire remplir leur déclaration par les agents du service auquel elle doit être remise, à condition qu'ils donnent les indications requises. Dans ce cas, il est fait mention de ladite circonstance dans la déclaration et celle-ci est revêtue de la signature de l'agent qui l'a reçue.

Les déclarations peuvent aussi être souscrites par un mandataire, qui doit alors justifier du mandat général en vertu duquel il agit.

Art. 307

§ 1. ...

§ 2. ...

§ 3. ...

TEXTE ADAPTE AU PROJET

Code des Impôts sur les Revenus 1992

Art. 305

Les contribuables assujettis à l'impôt des personnes physiques, à l'impôt des sociétés ou à l'impôt des personnes morales, ainsi que les contribuables assujettis à l'impôt des non-résidents, conformément aux articles 232 à 234 et 248, § 2, sont tenus de remettre, chaque année, à l'administration des contributions directes une déclaration dans les formes et délais précisés aux articles 307 à 311.

Si le contribuable est décédé ou en état d'incapacité légale, l'obligation de déclarer incombe dans le premier cas, aux héritiers ou aux légataires ou donataires universels et dans le second cas, au représentant légal.

Pour les sociétés dissoutes sans liquidation dans le cadre d'une fusion, d'une opération assimilée à une fusion ou d'une scission visées aux articles 671 à 677 du Code des sociétés, ou d'une opération de droit des sociétés similaire en droit étranger, l'obligation de déclarer incombe selon le cas à la société absorbante ou aux sociétés bénéficiaires. Pour les autres sociétés dissoutes, cette obligation incombe aux liquidateurs.

Les contribuables ne sachant ni lire, ni signer, peuvent faire remplir leur déclaration par les agents du service **de taxation compétent**, à condition qu'ils donnent les indications requises. Dans ce cas, il est fait mention de ladite circonstance dans la déclaration et celle-ci est revêtue de la signature de l'agent qui l'a **remplie**.

Les déclarations peuvent aussi être souscrites par un mandataire, qui doit alors justifier du mandat général en vertu duquel il agit.

Art. 307

§ 1. ...

§ 2. ...

§ 3. ...

§ 4. De aangifte moet worden teruggezonden of afgegeven aan de dienst die op het formulier is vermeld.

§ 5. ...

Art. 308

§ 1. De belastingplichtigen voor wie op 1 januari van het jaar waarnaar het aanslagjaar wordt genoemd, de gronden van belastbaarheid, inzake personenbelasting of als niet-rijksinwoners inzake belasting van niet- inwoners overeenkomstig de artikelen 243 tot 245 en 248, § 2, aanwezig zijn, moeten hun aangifte aan de betrokken dienst doen toekomen binnen de op het formulier aangegeven termijn, die niet korter mag zijn dan één maand te rekenen vanaf de verzending ervan.

§ 2. ...

§ 3. ...

§ 4. ...

Art. 314bis

De door de belastingplichtigen ingediende aangiften bedoeld in de afdelingen I en II van dit hoofdstuk, die door de administratie die bevoegd is voor de vestiging van de inkomstenbelastingen, fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Art. 353

De belasting met betrekking tot de inkomsten en de andere gegevens vermeld in de daartoe bestemde rubrieken van een aangifteformulier dat voldoet aan de vorm- en termijnvereisten van de artikelen 307 tot 311, wordt gevestigd binnen de in artikel 359 gestelde termijn, die evenwel niet korter mag zijn dan zes maanden vanaf de datum waarop de aangifte bij de bevoegde aanslagdienst is toegekomen.

§ 4. De aangifte moet worden teruggezonden of afgegeven aan de dienst die op het formulier is vermeld. ***De aangifte in de personenbelasting moet worden teruggezonden aan de dienst die op het formulier is vermeld.***

§ 5. ...

Art. 308

§ 1. De belastingplichtigen voor wie op 1 januari van het jaar waarnaar het aanslagjaar wordt genoemd, de gronden van belastbaarheid, inzake personenbelasting of als niet-rijksinwoners inzake belasting van niet- inwoners overeenkomstig de artikelen 243 tot 245 en 248, § 2, aanwezig zijn, moeten hun aangifte aan de ***dienst die op het formulier is vermeld*** doen toekomen binnen de op het formulier aangegeven termijn, die niet korter mag zijn dan één maand te rekenen vanaf de verzending ervan.

§ 2. ...

§ 3. ...

§ 4. ...

Art. 314bis

De door de belastingplichtigen ingediende aangiften bedoeld in de afdelingen I en II van dit hoofdstuk, ***alsook de hierbij gevoegde documenten en verantwoordingsstukken***, die door de administratie die bevoegd is voor de vestiging van de inkomstenbelastingen, fotografisch, optisch, elektronisch of volgens elke andere informatica- of telegeleidingstechniek worden geregistreerd, bewaard of weergegeven, evenals hun weergave op een leesbare drager, hebben bewijskracht voor de toepassing van de bepalingen van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

Art. 353

De belasting met betrekking tot de inkomsten en de andere gegevens vermeld in de daartoe bestemde rubrieken van een aangifteformulier dat voldoet aan de vorm- en termijnvereisten van de artikelen 307 tot 311, wordt gevestigd binnen de in artikel 359 gestelde termijn, die evenwel niet korter mag zijn dan zes maanden vanaf de datum waarop de aangifte bij de ***dienst die op het formulier is vermeld*** is toegekomen.

§ 4. La déclaration doit être envoyée ou remise au service indiqué sur la formule.

§ 5. ...

Art. 308

§ 1. Les contribuables qui, au 1er janvier de l'année dont le millésime désigne l'exercice d'imposition, réunissent les conditions d'assujettissement à l'impôt des personnes physiques ou à l'impôt des non-résidents en tant que non-habitants du Royaume, conformément aux articles [243 à 245](#) et 248, § 2, doivent faire parvenir leur déclaration au service intéressé dans le délai indiqué sur la formule, lequel ne peut être inférieur à un mois à compter de son envoi.

§ 2. ...

§ 3. ...

§ 4. ...

Art. 314bis

Les déclarations visées aux sections I et II du présent chapitre, introduites par les contribuables, qui sont enregistrées, conservées ou reproduites par l'administration qui a l'établissement de l'impôt sur les revenus dans ses attributions selon un procédé photographique, optique, électronique ou par toute autre technique de l'informatique ou de la télématique, ainsi que leur représentation sur un support lisible ont force probante pour l'application des dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992.

Art. 353

L'impôt dû sur la base des revenus et des autres éléments mentionnés sous les rubriques à ce destinées d'une formule de déclaration répondant aux conditions de forme et de délais prévues aux articles 307 à 311, est établi dans le délai fixé à l'article 359, sans que ce délai puisse être inférieur à six mois à compter de la date à laquelle la déclaration est parvenue au service de taxation compétent.

§ 4. La déclaration doit être renvoyée ou remise au service indiqué sur la formule. **La déclaration à l'impôt des personnes physiques doit être renvoyée au service indiqué sur la formule**

§ 5. ...

Art. 308

§ 1. Les contribuables qui, au 1er janvier de l'année dont le millésime désigne l'exercice d'imposition, réunissent les conditions d'assujettissement à l'impôt des personnes physiques ou à l'impôt des non-résidents en tant que non-habitants du Royaume, conformément aux articles [243 à 245](#) et 248, § 2, doivent faire parvenir leur déclaration au service **indiqué sur la formule** dans le délai indiqué sur la formule, lequel ne peut être inférieur à un mois à compter de son envoi.

§ 2. ...

§ 3. ...

§ 4. ...

Art. 314bis

Les déclarations visées aux sections I et II du présent chapitre, **ainsi que les documents et pièces justificatives**, introduites par les contribuables, qui sont enregistrées, conservées ou reproduites par l'administration qui a l'établissement de l'impôt sur les revenus dans ses attributions selon un procédé photographique, optique, électronique ou par toute autre technique de l'informatique ou de la télématique, ainsi que leur représentation sur un support lisible ont force probante pour l'application des dispositions du Code des impôts sur les revenus 1992.

Art. 353

L'impôt dû sur la base des revenus et des autres éléments mentionnés sous les rubriques à ce destinées d'une formule de déclaration répondant aux conditions de forme et de délais prévues aux articles 307 à 311, est établi dans le délai fixé à l'article 359, sans que ce délai puisse être inférieur à six mois à compter de la date à laquelle la déclaration est parvenue au service **indiqué sur la formule**.

In afwijking van het eerste lid mag de in artikel 359 gestelde termijn evenwel niet korter zijn dan zes maanden te rekenen vanaf de datum waarop het in artikel 306 bedoelde voorstel van aanslag aan de belastingplichtige is toegestuurd

In afwijking van het eerste lid mag de in artikel 359 gestelde termijn evenwel niet korter zijn dan zes maanden te rekenen vanaf de datum waarop het in artikel 306 bedoelde voorstel van aanslag aan de belastingplichtige is toegestuurd

Par dérogation à l'alinéa 1er, le délai fixé à l'article 359 ne peut pas être inférieur à six mois à compter de la date à laquelle la proposition d'imposition visée à l'article 306 est envoyée au contribuable.

Par dérogation à l'alinéa 1er, le délai fixé à l'article 359 ne peut pas être inférieur à six mois à compter de la date à laquelle la proposition d'imposition visée à l'article 306 est envoyée au contribuable.